

STUK 1/C42215/2021

Teollisuuden Voima Oyj
Olkiluoto
27160 EURAJOKI

TVO-STUK-23626, 30.12.2021

Olkiluodon matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitosta koskeva määräaikainen turvallisuusarvio

Säteilyturvakeskus (STUK) on käsitellyt Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) kirjeellään TVO-STUK-23626, 30.12.2021 Säteilyturvakeskukselle hyväksyttäväksi toimittaman Olkiluodon loppusijoituslaitoksen määräaikaisen turvallisuusarvioinnin.

STUK on tarkastanut ohjeen YVL A.1 liitteen A mukaiset Olkiluodon voimalaitosjätteiden (VLJ) loppusijoituslaitoksen määräaikaista turvallisuusarviointia koskevat asiakirjat sekä ydinenergia-asetuksen 36 §:n mukaisten asiakirjojen ajantasaisuuden. Lisäksi STUK on käyttänyt TVO:n määräaikaisen turvallisuusarvion tarkastuksessa STUKin jatkuvan valvonnan tuloksia. Säteilyturvakeskus on käyttänyt arviointinsa perustana ydinenergia- ja säteilyturvallisuuslainsäädäntöä sekä niiden nojalla annettuja STUKin määräyksiä ja YVL-ohjeita. Säteilyturvakeskuksen laatima turvallisuusarvio, esittelymuistio ja ydinenergialain 56 §:n 2. kohdassa tarkoitettun ydinturvallisuusneuvottelukunnan lausunto ovat tämän päätöksen liitteenä.

STUK arvioi voimassa olevan luvan mukaisen loppusijoitustoiminnan jatkamisen turvallisuutta. Turvallisuusperustelua koskevassa vuoden 2023 päätöksessä STUK on todennut, että käytössä olevan loppusijoituslaitoksen sulkemisen jälkeistä turvallisuutta koskevat pitkäaikaisturvallisuusvaatimukset täyttyvät. Vuoden 2022 pitkäaikaisturvallisuusperustelun päivityksessään TVO tarkastelee myös laajempaa luvittamatonta VLJ-laitoskokonaisuutta, jossa olemassa olevaa laitosta on laajennettu kahdella käytöstäpoistojätteen siilolla ja kahdella käytöstäpoistojätteen hallilla. Laajennustarkastelut ovat osa TVO:ssa ja Posivassa meneillään olevaa jätehuoltokokonaisuuden varautumistarkastelua. Aikanaan käytöstäpoistettavien OL1, OL2 ja OL3 laitosten purkujätteiden inventaari on niin suuri, ettei mahdollista VLJ-luolaan tarvittavaa laajennusta voi toteuttaa määräyksen STUK Y/4/2018 3 § mainitsemana laitosmuutoksena. TVO:n suunnitelmat laitosyksiköiden käytöstäpoistoista ovat kuitenkin vielä alustavia.

Yhteenvedona määräaikaisesta turvallisuusarvioinnista Säteilyturvakeskus toteaa, että Olkiluodon matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksen turvallisuuden tila on hyvä käyttö- ja pitkäaikaisturvallisuuden osalta ja, että luvanhaltijalla on olemassa tarvittavat menettelyt sekä resurssit turvallisen käytön jatkamiseksi. STUK toteaa, että ydinenergialain 5–7 §:ssä säädetty turvallisuusperiaatteet ja ydinenergialain 20 §:n edellytykset

STUK 1/C42215/2021

loppusijoituslaitoksen käytölle täyttyvät. TVO:n loppusijoituslaitos täyttää ydinjätteiden loppusijoituksen turvallisuudesta annetun määräyksen STUK 4/Y/2018 vaatimukset alla esitetyin vaatimuksin. Lisäksi tarkastuksessa tehtiin joukko havaintoja, joita TVO:n odotetaan parantavan tai kehittävän nyt luvitettavan käyttöjakson aikana.

STUK hyväksyy TVO:n toimittaman määräaikaisen turvallisuusarvioinnin seuraavilla vaatimuksilla:

- 1) TVOn on täydennettävä loppusijoituslaitoksen turvallisuuden kehittämissuunnitelmaa siten, että se huomioi nestemäisten jätteiden kiinteytysmenetelmän muutoksen. (STUK Y/4/2018 3 §, 4 §)
- 2) Loppusijoituslaitoksen ikääntymisen hallintaa ja pitkäaikaiskestävyyttä tutkivien hankkeiden ja jatkossa tehtävien kestävyystutkimusten on tarkoitus arvioida betonin kemiallisia reaktiota. TVO:n on huomioitava loppusijoituslaitoksen turvallisuuden kehittämissuunnitelmassa tarkemmin käyttövaiheen ja pitkäaikaisen kestävyuden turvallisuustutkimukset ja kuinka niitä aiotaan edelleen kehittää myös laitoksen laajennusta silmällä pitäen. (STUK Y/4/2018 3 §, 8 §)
- 3) Loppusijoituslaitoksella syntyvien aktiivisten vesien kuljettamiseen ja käsittelyyn liittyvää ohjeistusta on esitetty useassa ohjeessa ja niiden perusteella ei muodostu selkeää kokonaiskuvaa toiminnasta ja siihen liittyvästä päätöksenteosta. TVO:n on täsmennettävä ohjeistustaan loppusijoituslaitoksen lattiaviemäröinnin keruujärjestelmän aktiivisten vesien kuljettamisesta käsiteltäväksi ydinvoimalaitoksille ja siihen liittyvistä menettelyistä. (STUK Y/4/2017 24 § 2. kohta ja 38 § 3. kohta; YVL A.6 705)

Vaatimuksissa 1) ja 2) mainittu kehittämissuunnitelman päivitys on toimitettava STUKille tiedoksi 31.12.2023 mennessä. Vaatimuksessa 3) mainitut ohjetäydennykset on toimitettava STUKille tiedoksi 31.12.2023.

Pääjohtaja

Petteri Tiippana

Johtaja

Jaakko Leino

STUK 1/C42215/2021

Liitteet

Valitusosoitus

Esittelymuistio 8.9.2023, Ari Luukkonen

Liite 1 STUKin turvallisuusarvio 8.9.2023

Liite 2 Arvio ydinenergia-asetuksen 36 §:n mukaisen aineiston ajantasaisuudesta, 8.9.2023

Liite 3 Turvallisuusarvio, turvajärjestelyt (käyttö rajoitettu, TL IV), 18.10.2022

Liite 4 Ydinturvallisuusneuvottelukunnan lausunto, 26.5.2023

Valitusosoitus

Säteilyturvakeskuksen tähän päätökseen saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lain vastainen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksiantotapa	Tiedoksisaantipäivä
Saantitodistus tai muu todisteellinen tiedoksianto	Vastaanottamis- tai noutamispäivä
Tavallinen kirje	Seitsemäs päivä kirjeen lähettämisestä jollei muuta näytetä.
Sähköinen viesti (esim. sähköposti)	Kolmas päivä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeestä saapumispäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen,

voi hallintotuomioistuimien valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;
- 4) asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen ja valituksen käsittelystä perittävät maksut

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, telekopiona, sähköpostina tai lähetin välityksellä. Valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on kello 8.00-16.15.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat osoitteessa www.oikeus.fi. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksuista säädetään tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015). Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa säädetään tapauksista, joissa maksua ei peritä.

